

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

пам'ятка для працівників Національної поліції

Одеса - 2018

УДК 343.985(075)
ББК 67.99(4Укр)Я73
А-454

Рекомендовано до друку
Навчально-методичною радою Одеського державного університету
внутрішніх справ
Протокол від 14.12.2017 р. № 5.

Укладач:

Албул Сергій Володимирович – перший проректор Одеського державного університету внутрішніх справ. Кандидат юридичних наук, доцент. Полковник поліції.

Рецензенти:

Саакян М.Б., доктор юридичних наук, професор. Професор кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету № 1 Одеського державного університету внутрішніх справ.

Цехан Д.М., кандидат юридичних наук. Доцент кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія».

Ознаки і симптоми вживання наркотичних засобів та психотропних речовин : пам'ятка для працівників Національної поліції / уклад. С.В. Албул. – Одеса : ОДУВС, 2018. – 10 с.

Пам'ятка призначена для надання допомоги працівникам Національної поліції України у виявленні основних ознак та симптомів вживання особами наркотичних засобів та психотропних речовин.

Матеріали будуть корисними для працівників практичних підрозділів Національної поліції України, а також курсантів, слухачів та викладачів закладів освіти, що здійснюють підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників Національної поліції України.

УДК 343.985(075)
ББК 67.99(4Укр)Я73
А-454

© Албул С.В., 2018.
© ОДУВС, 2018.

ПЕРЕДМОВА

Незаконний обіг наркотичних засобів та психотропних речовин в Україні набуває все більш значних масштабів, стає досить серйозним соціальним чинником, який негативно впливає на стан здоров'я і благополуччя людей, розвиток суспільства в цілому. Різко збільшується кількість осіб, які вживають наркотичні засоби та психотропні речовини. Прогресуюче зловживання ними і різке зростання цін на такі засоби створюють сприятливі умови для формування організованих злочинних груп, які займаються нелегальним наркобізнесом.

У професійній діяльності працівники Національної поліції України стикаються з низкою питань, вирішення яких потребує високопрофесійної підготовки. Зокрема, це стосується питань виявлення ознак та симптомів вживання особами наркотичних речовин.

Пам'ятка призначена для надання допомоги працівникам Національної поліції України у виявленні основних ознак та симптомів вживання особами наркотичних засобів та психотропних речовин.

Матеріали будуть корисними для працівників практичних підрозділів Національної поліції України, а також курсантів, слухачів та викладачів закладів освіти, що здійснюють підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників Національної поліції України.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

Існує безліч ознак, як фізичних, так і в поведінці, які вказують на те, що людина вживає наркотики. Ознаки сп'яніння особливо суперечливі, вони дуже залежать від стажу і прийнятої дози. У кожного наркотику свої характерні прояви, але є й деякі спільні ознаки того, що людина приймає наркотики:

- Раптові зміни поведінки
- Перепади настрою – роздратованість та сварливість, а потім раптові радість і щастя

- Віддалення від родини
- Недбалість в догляді за собою (неохайність)
- Втрата інтересу до занять спортом та до інших улюблених справ
- Зміна розпорядку сну – людина не спить вночі, а спить вдень
- Червоні або «скляні» очі
- Хлюпання носом, нежить

Далі наведено прояви, що пов'язані з часто вживаними наркотиками та **ознаки і симптоми вживання конкретних наркотиків:**

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ МЕТАМФЕТАМІНУ

Надмірна збудженість, тобто безсоння протягом кількох днів і тижнів поспіль, повна втрата апетиту, різке зниження ваги, розширені зіниці, нервовість, говірливість, хибне почуття сили, параноя, депресія, втрата контролю, дратівливість, посилене виділення поту, дрижання, стурбованість, галюцинації, агресивність, схильність до насильства, запаморочення, перепади настрою, викривлене бачення, заплутаність думок, стривоженість.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ЕКСТАЗІ

При цьому виді сп'яніння підвищується фізична активність, виникає ейфорія, почуття «невагомості», увага швидко відволікається, посилюється

статевий потяг, з'являється відсутність бажання спати, розширюються зіниці, з'являється м'язовий тремор, обличчя бліде, артеріальний тиск підвищений. Вихід з стану сп'яніння супроводжується безсиллям, болем у різних частинах тіла, тривалим важким сном, підвищеним апетитом, тахікардією, похмурым настроєм зі злостивістю і агресивністю. Основними ознаками є: зміна рівня ментального та фізичного реагування, викривлене сприйняття звуку, світла, дотику. Стимуляція фізичної енергії разом зі зниженням апетиту і підвищеною температурою тіла. Посилення емоційних та чуттєвих реакцій. Зціплені зуби, м'язові судоми, нудота, озноб та пітливість. Тіло може перегріватися, що може призвести до смерті.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ КОКАЇНУ

Порушення розумових процесів, замішання, тривога, депресія, спалахи емоцій, напади паніки, підозрілість, розширені зіниці, безсоння, втрата апетиту, зменшення статевого потягу, стурбованість (тривожність), дратівливість, підвищена говірливість, почухування, галюцинації, параноя.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ЛСД

Розширені зіниці, бліда шкіра, порушення координації, хибне почуття сили, ейфорія, викривлене сприйняття часу та простору, галюцинації, замішання, параноя, нудота, блювання, втрата контролю, тривожність, паніка, безпорадність і саморуйнівна поведінка.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ФЕНЦИКЛІДИНУ/«ЯНГОЛЬСЬКОГО ПИЛУ»

Часом спалахи емоцій або ексцентрична поведінка (часто суїцид), параноя, боязкість, тривожність, агресивність, замкненість, почервоніння шкіри, пітливість, запаморочення, загальне заніміння та погіршення сприйняття.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ІНГАЛЯНТІВ

До них відносяться ацетон, бензин та інші, розчинники входять до складу клеїв, наприклад, «БФ-2», «Момент». Зловживання ними зустрічається, як правило, в ранньому підлітковому віці, з одинадцяти до чотирнадцяти - п'ятнадцяти років. Хоча ці речовини не є наркотичними, інтоксикація ними щось нагадує алкогольне сп'яніння. Очі при такому сп'янінні каламутні, невиразна мова, змазана, хода хитка.

У особи спостерігається підвищена і підкреслена емоційність, гучна мова, зухвала, деколи агресивна поведінка, до постійного бажання бійки. Від нього, при відсутності запаху алкоголю, виходить слабкий запах розчинника. Шкіра у таких осіб, як правило, сірувато-землистого відтінку, волосся поступово стає ламким.

Основні ознаки: короткочасна ейфорія, хіхікання, дурнувата поведінка, запаморочення, головні болі, що часто супроводжується непритомністю або станом близьким до неї. В результаті тривалого вживання: втрата пам'яті, емоційна нестабільність, порушення мислення, нерозбірлива мова, незграбність, хитка хода, нервовий тик, тремтіння, втрата нюху, втрата слуху і прогресуюча атрофія мозку. Інколи такі серйозні наслідки тривалого прийому можна усунути за допомогою детоксикації тіла і дієтичної терапії; а інколи ушкодження мозку вже є незворотним чи оборотним лише частково.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ОПІАТІВ (ЕКСТРАКТ З МАКОВОЇ СОЛОМКИ; ГЕРОЇН)

Після прийому наркотику виникає ейфорія (підвищення настрою), приємне почуття комфорту та розслаблення, зіниці різко звужені, обличчя та шия червоніють, з'являється зуд шкіри переважно обличчя. Під час сп'яніння особи малорухомі, шукають усамітнення та спокою. Ейфорія, що посилюється за рахунок хімічного впливу, напівсонний стан, в якому людина може перебувати протягом кількох хвилин чи годин. На тих, хто вже давно приймає опіати, він

може діяти як стимулятор, і тоді людина може виконувати звичайну повсякденну роботу. Інші можуть виявлятися зовсім безсилями робити хоч що-небудь.

При необхідності особи можуть легко приховувати ознаки сп'яніння, окрім різко звужених зіниць. При виході з стану опійного сп'яніння зіниці розширені, може виникнути нудота, рвота, біль у різних частинах тіла, підвищена температура тіла, зростання частоти серцевих скорочень, коливання артеріального тиску, безсоння, виділення з носу. Психічний стан характеризується дратівливістю, злостивістю, нестійкістю настрою. Залежність від опіатів виникає дуже швидко, особливо при внутрішньовенному шляху введення.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ КАНАБІОЇДІВ (МАРІХУАНА, ГАШИШ АБО СЛЕНГОВІ НАЗВИ - ПЛАН, ДРАП, ТРАВКА, ДУРЬ ТА ІН.)

Через 5-15 хв. після вживання виникає відчуття піднесеного настрою та приливу сил, сильний голод і спрага. Психічний стан при сп'янінні коливається від немотивованої веселості, сміху, розгальмованості до тривоги, страху, агресивності. Зіниці у стані сп'яніння розширені, вони блищать, шкіра бліда, сухі губи. Відмічаються м'язові судоми, можуть виникати галюцинації. Закінчується сп'яніння тяжким сном, слабкістю, апатією. В перервах між прийомами цих наркотичних засобів на перших етапах ніяких суттєвих змін у поведінці не відмічається. Через декілька місяців (1 - 2) після регулярного (щоденного) вживання канабіоїдів можуть виникнути такі ознаки: псується або безпідставно змінюється настрій, безсилля змінюється дратівливістю, агресивністю, порушується сон (сонливість вдень), з'являється головний біль, озноб, пітливість шкіри, тремор, підвищується артеріальний тиск.

Ознаки вживання: нав'язливе бажання поїсти, налиті кров'ю та червоні очі (важко тримати їх відкритими), сухість у роті, збуджений неконтрольований сміх, забудькуватість, короткочасна втрата пам'яті, надмірна сонливість, гальмування рухових навиків, часом параноя, галюцинації, лінь, брак мотивації,

дурість, нудотний запах тіла, волосся та одягу й різкі зміни настрою та поведінки, коли людина «під кайфом».

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ДЕПРЕСАНТІВ (ТРАНКВІЛІЗАТОРІВ І БАРБІТУРАТІВ)

У великих дозах інтоксикація проявляється зниженням здатності до сприйняття зовнішнього світу, неадекватною поведінкою, зниженням розумових здібностей. Рішення приймаються бездумно. Можливі спалахи люті й агресивної поведінки. Порушена координація рухів, як при сильному алкогольному сп'янінні, сильне запаморочення, відсутність концентрації уваги. Мова надмірно емоційна, деколи нерозбірлива. Зіниці розширені. Шкіра бліда, підвищена частота пульсу. Стан сп'яніння триває до чотирьох годин. Потім настає друга фаза - млявість і сон. Сон важкий, з утрудненим диханням.

Стадія абстиненції супроводжується сильною слабкістю, головним болем, рясною пітливістю. З'являються нудота, запаморочення, тремтіння у всьому тілі, болі в суглобах, безсоння, тривога за власне життя. Найбільш небезпечними є можливість пригнічення дихання при передозуванні і велика ймовірність появи епілептичних припадків при виході з сп'яніння.

Основні ознаки: ослаблені гальмівні реакції, сповільнена координація рухів, сонливість, в'яла мускулатура, хитка хода, слабка здатність виносити судження, сповільнені та неясні рефлекси, дезорієнтація, нерозбірлива мова.

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ ХОЛІНОЛІТИКІВ

Холінолітики – це ліки, які використовуються в медицині для лікування важкого неврологічного захворювання паркінсонізму. Їх застосовують також для корекції побічних дій психіатричних препаратів - нейролептиків.

Прийом великих доз холінолітиків викликає своєрідне сп'яніння з різким розгальмуванням емоцій. Особа різко збуджена, вираз його очей «скло», що зупинилося. Мова швидка і невиразна. Шкірні покриви сухі, іноді гарячі.

Сп'яніння триває чотири – шість годин і, як правило, супроводжується численними галюцинаціями, найчастіше страхітливого змісту. Людина бігає по кімнаті, щось бурмоче або кричить, бачить якихось людей навколо себе або у вікні. В стані сп'яніння холінолітиками під впливом галюцинацій особа здатна на агресивні дії і самогубство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова характеристика злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та її значення у протидії злочинності // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. праць. Вип. 55/ Відп. за вип. В.О. Туляков. – Одеса: Юрид. л-ра, 2010. – С. 628-633.
2. Нарконон: сайт. – Режим доступу: <http://www.narconon.org/uk/drug-abuse/signs-symptoms-of-drug-abuse.html>
3. Некрасов В.А. Оперативне розпізнавання : монографія / В.А. Некрасов, В.Я. Мацюк, Н.Є. Філіпенко, Л.В. Родинюк. – К. : КНТ, 2007. – 216 с.
4. Никифорчук Д.Й. Оперативно-розшукові засади боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів : монографія / Д.Й. Никифорчук. – К. : Нац. акад. внутр. справ України, 2005. – 300 с.
5. Никифорчук Д.Й. Протидія незаконному обігу наркотиків : навч.-метод. посіб. / Д.Й. Никифорчук, О.М. Стрільців, М.С. Хруппа. – К.: КНТ, 2006. – 240 с.
6. Ноздрін Д.О. Протидія підрозділів карного розшуку незаконному обігу синтетичних наркотичних засобів : монографія / С. В. Албул, Д. О. Ноздрін. – Одеса : ОДУВС, 2014. – 200 с.
7. Соціотерапія: сайт – Режим доступу: <http://sociotherapy.org.ua/>

Довідкове видання

Албул Сергій Володимирович

ОЗНАКИ І СИМПТОМИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

пам'ятка для працівників Національної поліції

Верстка та дизайн обкладинки О.Д. Романов

Підписано до друку 09.01.2018. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman». Друк цифровий. Ум. друк. арк. 0,34.

Видавництво ОДУВС

Наклад 100 прим.

м. Одеса, вул. Успенська, 1.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.
тел. 048-7024884; 094-9547884 email – *ndrvv1@gmail.com*